



פרשת נח

ויאמר אלהים לנח, קח כל-בשר בא לפני--כי-מלאה הארץ חמס, מפניהם; והנני משחיתם, את-הארץ. יד עשה לך תבת עצי-גפר, קנים תעשה את-התבה; וכפרת אתה מבית ומחוץ, בפפר. טו וזה, אשר תעשה אתה: שלש מאות אמה, ארך התבה, חמשים אמה רחבה, ושלשים אמה קומתה. טז צהר תעשה לתבה, ואל-אמה תכלנה מלמעלה, ופתח התבה, בצדה תשים; תחתים שנים ושלשים, תעשה. יז ואני, הנני מביא את-המבול מים על-הארץ, לשחת כל-בשר אשר-בו רוח חיים, מתחת השמים: כל אשר-בארץ, יגוע. יח והקמתי את-בריתי, אתך; ובאת, אל-התבה-אתה, ובניך ואשתך ונשי-בניך אתך. יט ומפל-החי מפל-בשר שנים שנים מפל, תביא אל-התבה--להחית אתך: זכר ונקבה, יהיו. כ מהעוף למינהו, ומן-הבהמה למינה, מפל רמש האדמה, למינהו--שנים מפל יבאו אליך, להחיות.

מה בפרשה?

בפרשת נח מחליט אלוהים להשמיד את כל אשר ברא בעזרת מבול. מסופר בפרשה על נח שהיה איש צדיק יחסית לדורו. אלוהים מצווה על נח לבנות תיבת עץ בה ישכן את משפחתו וזוגות מכל סוג חיה שקיימת בעולם. החיות נכנסות לתיבה יחד עם משפחת ואז המבול הגדול מכה בארץ. כאשר המבול נרגע נחה תיבתו של נח על הר אררט. נח שולח עורב לראות אם ימצא אדמה יבשה, אך העורב לא חוזר. לאחר מכן הוא שולח יונה לראות אם כלו כבר המים והיונה חוזרת משום שלא מצאה מנוח לכף רגלה. לבסוף, בפעם השלישית שהיונה נשלחת היא חוזרת עם עלה של זית בפיה. עלה הזית הוא סמל לשלום שחזר אל העולם. בפרשה שלנו נח כורת ברית עם אלוהים. תמצית הברית היא שאלוהים מבטיח לא להשמיד שוב את עולמו במבול. ההבטחה מלווה בהצהרה מדכאת משהו, שהחליט כך לא בגלל שראה שבני האדם טובים אלא משום שלא מגיע לשאר הבריות לסבול בגללנו. מפרשה זו מגיע הביטוי-- יצר לב האדם רע מנעוריו. הסמל לברית זו הוא הקשת בענן, על כן כאשר רואים קשת מברכים עליה את הברכה "ברוך זוכר הברית". הפרשה מספרת גם איך נוצרו כל עמי העולם משלושת בניו של נח-- שם, חם ויפת.

בפרשתנו מופיע גם סיפור מגדל בבל. זהו סיפור יצירתם של השפות הרבות בעולמנו. בסיפור מנסים בני האדם לבנות מגדל גבוה. אלוהים אינו מרוצה מכך ומחליט לטרפד את הניסיון בדרך מחוכמת-- הוא פוגע בתקשורת בין הבונים ו"בולל" את שפתם כך שהם לא דוברים יותר שפה אחת אלא שפות רבות.



הצעה ליצירה מס' 1 תיבת נח מחומרים ממוחזרים

חומרים:

- קופסת דגנים ריקה
- מספר גביעי יוגורט ריקים
- כל קופסת קרטון ריקה שיש בבית
- 2 חבילות מקלות ארטיק
- מספר ייזים
- דבק פלסטי

אפשר גם:
פייטים

• חומר פיסול (חימר, פלסטלינה, בצק) להכנת חיות לתיבה

תהליך היצירה:

1. מדביקים אל קרטון הדגנים את גביעי היוגורט ואת הקרטונים האחרים לפי הדמיון ומצפים אותם במקלות ארטיק חתוכים לפי המידה.
2. מקשטים את התיבה שלנו.
3. מכינים את החיות לתיבה מהחומר הפיסולי או ששמים בה חיות קטנות שיש לנו בבית.
4. את התיבה אפשר גם להשיט באמבטיה (אבל זה יהיה השיט האחרון שלה)



הצעה ליצירה מס' 1 הקשת בענן: מכשיר קסם להכנת קשתות

חומרים:

- 5 חתיכות ספוג בגודל 2x2 ס"מ
- צבעי גואש
- שיפודים
- דבק סלוטייפ

תהליך היצירה:

1. מחברים את קצוות השיפודים זה לזה בעזרת דבק סלוטייפ כשהם צמודים זה לזה בקצה אחד ומרוחקים זה מזה מעט בקצה השני.
2. משפדים את חתיכות הספוג על השיפודים כך שהשיפוד של השיפוד לא בולט מתוך הספוג.
3. טובלים כל ספוג בקצה השיפוד בצבע אחר ומעבירים את הספוג על נייר או משטח אחר לציור קשת בענן

הצעה ליצירה מס' 3 יונה עם עלה של זית

חומרים:

- גזרי נייר בצבעים שונים
- סיכות מתפצלות
- טושים
- מספרים
- דבק סטיק
- אפשרי: עיניים זזות עבור היונה

תהליך היצירה:

1. גוזרים שתי חתיכות נייר בצורה של טיפה, אלו יהיו הכנפיים של היונה.
2. גוזרים עיגול קטן לראש היונה.
3. גוזרים צורה של לב (עדיף מבריסטול) לגוף היונה
4. גוזרים משולש קטן למקור היונה
5. בעזרת סיכות מתפצלות מחברים כל טיפה לצד אחד בחלק העליון של הלב שגזרנו, כדאי לעשות קודם חור בבריסטול ואז לחבר אליו את הטיפה. מדביקים את העיגול על הלב כראש ליונה.
6. מחברים את המשולש לקצה העיגול שיראה כמו ראש עם מקור. (לשני השלבים 5-6 תמונה נח יונה 3)
7. אפשר כעת לכתוב ברכה לשלום על גוף היונה מתחת לכנפיים.



הצעה לפעילות שיחה לשבת

- אם הייתה לכם תיבה בשעת מבול גדול מה הייתם בוחרים להכניס לתוכה?
- בפרשת נח אלוהים כורת ברית עם נח ומבטיח לא לחזור על מקרה המבול. אילו עוד בריתות אתם מכירים?
- בואו נשחק במשחק שמות של חיות: נגיד את שם הזכר של החיה ונראה מי נזכר בשמה של הנקבה לדוגמא: גמל-נאקה.



הצעה לפעילות טיול

- השבוע כדאי לטייל אל גן החיות ולראות את כל החיות שהיו בתיבה
- אפשר גם לבקר בחוות האנטילופות בערבה, שם יש תיבת נוח ענקית מלאה בחיות מעניינות ומיוחדות

סיפור לשבת

חכמנו שאלו: כיצד הוארה תיבת נח? הרי הפתחים בה היו כה מעטים. הצוהר ממנו יצאה היונה היה צר ביותר, מהיכן הגיע האור לדיירי התיבה?

האגדה מספרת שבידי נח היתה אבן יקרה וקסומה שבלילה האירה כאור הלבנה וביום כאור החמה. בואו נשמע על אותה האבן הקסומה...

יום אחד הלך לו בשדה צב קטן. הצב עצר ואכל בהנאה מעלי הדשא הגבוהים והירוקים. הוא כלל לא שם לב לסכנה המתקרבת.

רחוק בקצה השדה הבהיל אריה גדול בשאגתו עדר של חמוסים. העדר שעט לכיוון הצב הקטן במהירות אדירה כדי לברוח מפני האריה. פרסותיהם של החמוסים דרסו כל מה שבדרכן והשאירו אחריהן שביל רחב ושטוח באמצע הדשא. כאשר ראה הצב את עדר החמוסים, היה מאוחר מדי, הוא כבר לא היה יכול לברוח מפניהם. הצב הקטן הסתתר בתוך השריון שלו וחיכה שהעדר יעבור בתקווה שהשריון החזק שלו ישמור עליו. והפלא ופלא! למרות שחמוסים רבים בעטו ודרכו על השריון הוא נותר ללא פגע.

לפתע ירד מהשמיים מלאך לבן ויפה. המלאך החזיק בידו אבנים קטנות, נוצצות וקסומות למראה. ניגש המלאך אל הצב ואמר לו: "צב קטן, אתה ממש צב כמו שצב צריך להיות! אתה מתמודד עם כל צרה בעזרת התחבאות בתוך השריון. אתן לך אבן מיוחדת זו כסימן שאת הצב הכי טוב שאתה יכול להיות" "תודה!" אמר הצב ונכנס מהר לשריון מפני שפחד מאוד מהמלאך.

המשיך המלאך בדרכו וניגש אל שני החמוסים שראו את האריה ראשון וברחו. אמר להם המלאך: "אתם חמוסים נהדרים! שמתם לב לאריה בעזרת החושים הרגישים שלכם והשתמשתם בדרכי החמוסית להתמודדות עם כל בעיה, לברוח מהר מהר ורחוק ככל האפשר. אתן לכם אבן קסומה שתגיד לכולם שאתם החמוסים הטובים ביותר שאתם יכולים להיות."

"תודה!" אמרו החמוסים וברחו מהר מפני שהמלאך הפחיד אותם מאוד. לבסוף ניגש המלאך אל האריה השואג ואמר לו: "אריה יקר, אתה אריה ממש נהדר! שואג ותוקף כדי להסתדר וזאת דרכך להתמודד עם כל משבר. אתן לך אבן יקרה שתראה לכולם שאתה האריה הכי טוב שרק אפשר." "תודה!" שמח האריה וניסה לאכול את המלאך.

המלאך הזריז התחמק מהאריה ללא קושי. המלאך המשיך בדרכו ונתן חתיכה קטנה של אבן קסומה לכל חיה שטובה ביותר בלהיות עצמה. לזיקית שהשתמשה בתחפושת כדי להתחבא כאשר פחדה, לטווס שהשוויץ בנוצותיו הגדולות כדי להסתדר ולנמלים שעבדו בשיתוף פעולה.

לבסוף חזר המלאך אל השמיים. אז קרא אלוהים לנוח ואמר לו לאסוף את החיות אל התיבה. נח ידע אילו חיות לאסוף בזכות האבנים היקרות שחילק המלאך. כאשר חיבר נוח את כל האבנים הקטנות נוצרה אבן קסומה וגדולה, אבן מרגלית שהכילה בתוכה את הכוח המיוחד שיש לכל חיה, את הטוב ביותר שבה. האבן האירה את התיבה ביום באור של שמש ובלילה באור הלבנה.

כאשר ירדו החיות מהתיבה התנפצה האבן להמון חתיכות קטנות והתפזרה בכל האנשים והחיות שבעולם. גם בכם יש חתיכות קטנות מאותה האבן הקסומה של נח. איזו חתיכה קיבלתם לדעתכם? של האריה? של הטווס? של הצב? אולי של חיה אחרת?

המדרש עליו מבוססת האגדה: בראשית רבה פרשה לא ד"ה יא

צוהר תעשה לתיבה: ר' חוניה ור' פנחס ר' חנין ור' הושעיא לא מפרשין ר' אבא בר כהנא ורבי לוי מפרשין, ר' אבא בר כהנא אמר חלון, רבי לוי אמר מרגליות, רבי פנחס משום רבי לוי אמר כל י"ב חדש שהיה נח בתיבה, לא צריך לא לאור החמה ביום, ולא לאור הלבנה בלילה אלא מרגלית היתה לו והיה תולה אותה, ובשעה שהיא כהה היה יודע שהוא יום, ובשעה שהיתה מבהקת היה יודע שהוא לילה.

הבלוג של מיה

נולד במטרה להמשיך את המסורת היהודית של קריאה בפרשת השבוע, אשר הופכת את התורה לחלק מחיי היום יום שלנו ואת הטקסטים היהודיים העתיקים לרלבנטיים. בבלוג של מיה תוכלו למצוא פעילויות מגוונות העוסקות בפרשות השבוע, אשר יסייעו לכם להפוך את סיפורי התורה גם לחלק מעולמם של ילדים. מיה, בעלת תואר ראשון בחינוך ובמקרא ורכזת החינוך לגיל הרך בקהילת בית דניאל בתל אביב וגם המקימה והמנהלת את זולזו, מרכז הורות ומשחיקיה בבית דניאל. **צילומים: עומר גרייסמן**

